

STANDARDY OCHRONY OSÓB MAŁOLETNICH

W FUNDACJI WSPIERANIA RODZINY I SPOŁECZEŃSTWA ISKRA

Akty prawne na podstawie, których oparte są Standardy Ochrony Małoletnich w Fundacji ISKRA:

- 1) Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606);
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (t. j. Dz. U. z 1991 Nr 120 poz. 526 ze zm.);
- 3) Statut Fundacji ISKRA.

ROZDZIAŁ 1 PODSTAWOWE TERMINY

§ 1

Ileokroć w niniejszych Standardach jest mowa bez bliższego określenia o:

- 1) **Prezesce** – należy przez to rozumieć Prezeskę Zarządu Fundacji Iskra lub wyznaczoną przez Zarząd Fundacji osobę Wiceprezesa/ki;
- 2) **Fundacji** – należy przez to rozumieć Fundację Wspierania Rodziny i Społeczeństwa ISKRA;
- 3) **pracowniku** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w Fundacji ISKRA na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, a także wolontariusza współpracującego z Fundacją;
- 4) **osoba małoletnia, podopiecznym, dziecku** – należy przez to rozumieć zgodnie z kodeksem cywilnym osobę od urodzenia do ukończenia 18 roku życia;
- 5) **opiekunie małoletniego** – należy przez to rozumieć osobę uprawnioną do reprezentacji i stanowienia o małoletnim, w szczególności jego rodzice lub opiekun prawny;
- 6) **zgódzie opiekuna małoletniego** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z opiekunów osoby małoletniej. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami osoby małoletniej należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny;
- 7) **krzywdzeniu małoletniego** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę osoby małoletniej przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Fundacji lub zagrożenie dobra osoby małoletniej, w tym jego/jej zaniedbywanie;
- 8) **danych osobowych osoby podopiecznej** – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację osoby podopiecznej Fundacji ISKRA;
- 9) **osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Osób Małoletnich** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Prezeskę pracownika sprawującego/ej nadzór nad realizacją niniejszych Standardów;
- 10) **osobie odpowiedzialnej za Internet** – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez Prezeskę pracownika, sprawującego nadzór nad korzystaniem z Internetu przez podopiecznych oraz nad bezpieczeństwem osób małoletnich w Internecie.
- 11) **zespół interwencyjny (safeguardingowy)** – grupa złożona z pracowników Fundacji, podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy dziecku dotkniętemu problemem krzywdzenia (Zarząd Fundacji ISKRA).

ROZDZIAŁ 2
ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY OSOBAMI MAŁOLETNIMI A OSOBAMI
BĘDĄCYMI PRACOWNIKAMI FUNDACJI

§ 2

1. Osobą odpowiedzialną za przygotowanie personelu Fundacji do stosowania standardów ochrony osób małoletnich jest Prezeska oraz Vice Prezeski Fundacji ISKRA (Zespół Implementujący).
2. Zespół Implementujący zapoznaje pracowników ze Standardami Ochrony Osób Małoletnich oraz odbiera od każdej zatrudnionej osoby pracownika, wolontariusza/wolontariuszki, instytucji/organizacji współpracującej oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Małoletnich, obowiązującymi w Fundacji. Wzór oświadczenia został określony w załączniku nr 1 do niniejszej procedury.
3. Osoby nowo zatrudnione w Fundacji są zapoznawane ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa w ust. 2
4. Osoby nowo zatrudnione przechodzą szkolenie z zakresu safeguardingu w pierwszych trzech miesiącach od daty zatrudnienia, za co odpowiada osoba kierownicza projektu.

§ 3

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

1. Zespół Implementujący przed nawiązaniem z osobą stosunku pracy lub przed dopuszczeniem osoby do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi, zobowiązany jest do uzyskania informacji, czy dane tej osoby są zamieszczone w *Rejestrze z dostępem ograniczonym* lub *Rejestrze osób*, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestr.
2. Osoba z Zespołu Implementującego pobiera od osoby kandydującej informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.
3. Jeżeli osoba kandydująca posiada obywatelstwo inne niż polskie o ile uzyskanie takiej informacji przez kandydata możliwe, wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa, którego jest obywatelem, uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej, związanej z kontaktami z małoletnimi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla wyżej wymienionych celów.
4. Osoba z Zespołu Implementującego pobiera od osoby kandydującej oświadczenie o państwie/państwach (innych niż Rzeczypospolita Polska), w których zamieszkiwała w ostatnich 20 latach pod rygorem odpowiedzialności karnej.
5. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas osoba kandydująca składa, pod rygorem odpowiedzialności karnej, oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
6. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: *Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego*

oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

7. Wzór oświadczenia o niekaralności stanowi załącznik 2 do niniejszych Standardów.

§4

Zasady bezpiecznych relacji personelu Fundacji z jego podopiecznymi

1. Podstawową zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel Fundacji jest działanie dla dobra osoby podopiecznej i w jej interesie.
2. Zasady bezpiecznych relacji personelu z podopiecznymi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy.
3. Personel traktuje osobę podopieczną z szacunkiem oraz uwzględnia jej godność i indywidualne potrzeby.
4. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec osoby podopiecznej w jakiejkolwiek formie.
5. Pracownik Fundacji zobowiązany jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z podopiecznymi i każdorazowego rozważenia, czy jego/jej reakcja, komunikat bądź działanie wobec osoby podopiecznej są odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych podopiecznych.
6. Pracownik Fundacji w kontakcie z osobami podopiecznymi:
 - 1) odnosi się do każdej osoby z szacunkiem, a polecenia wydaje w sposób jasny i konkretny, jeżeli zachodzi taka potrzeba komunikaty werbalne popiera komunikatem wizualnym.
 - 2) wysłuchuje podopiecznych i stara się udzielać im odpowiedzi dostosowanej do sytuacji, ich wieku i możliwości rozumienia;
 - 3) pracowników Fundacji cechuje życzliwość, odpowiednie wykształcenie i umiejętności do zajmowanego stanowiska, wyrozumiałość oraz cierpliwość, a jednocześnie stanowczość i konsekwencja w stosunku do ustalonych kryteriów wymagań;
 - 4) nie zawstydzają podopiecznego, nie lekceważą, nie upokarzają i nie obrażają;
 - 5) pracownik nie krzyczy, chyba że wymaga tego sytuacja niebezpieczna (np. ostrzeżenie);
 - 6) nie faworyzuje podopiecznych;
 - 7) osoba dorosła/pracownik Fundacji nie wykorzystuje przewagi fizycznej wobec dziecka oraz przewagi wynikającej z pełnionej funkcji;
 - 8) w szczególnych przypadkach uzasadnione jest użycie siły przez pracownika Fundacji w celu przerwania zachowań dziecka, które zagrażają życiu i/lub zdrowiu jego samego lub innych. Dopuszcza się wtedy przytrzymanie podopiecznego przez jedną lub więcej osób, rolowanie w koc, zakładanie ochraniaczy (np. kask, nakolanniki), odizolowanie podopiecznego w innej sali lub w sali wyciszeń pod kontrolą dorosłych. W skrajnych przypadkach pracownik Fundacji wzywa pogotowie ratunkowe lub inne służby. Wszelkie tego typu działania są raportowane do Zespołu Implementującego, a zajęcia objęte analizą ryzyka;
 - 9) pracownik nie ujawnia wrażliwych informacji o podopiecznym osobom do tego nieuprawnionym, dotyczy to również ujawniania jego wizerunku;
 - 10) jeżeli zachodzi potrzeba pomocy osobie podopiecznej w codziennych czynnościach higienicznych, personel winien jej udzielać pomocy z pełnym zrozumieniem problemu. Przy udzielaniu takiej pomocy członek personelu ma obowiązek kierować się należyтым szacunkiem i dyskrecją, a także zraportować do Zespołu Implementującego o tego typu przypadkach; Jeżeli tego typu wsparcie jest wymagane w procesie regularnego wspierania osoby podopiecznej, wówczas należy przygotować Indywidualny Plan Wsparcia dla danej osoby podopiecznej, który uwzględni tego rodzaju kontakt;

- 11) personel nie może wyręczać podopiecznego w czynnościach higienicznych, które jest w stanie wykonać samodzielnie;
7. Decyzje dotyczące osoby podopiecznej powinny brać pod uwagę bezpieczeństwo pozostałe osoby podopiecznej.
 8. Osoba podopieczna ma prawo do prywatności, odstąpienie od zasad poufności każdorazowo musi być uzasadnione, a bezpośredni przełożony poinformowany.
 9. Pracownik Fundacji zobowiązany jest do zachowania w poufności informacji uzyskanych w związku z pełnioną funkcją lub wykonywaną pracą, dotyczących zdrowia, potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, możliwości psychofizycznych, seksualności, orientacji seksualnej, pochodzenia rasowego lub etnicznego, poglądów politycznych, przekonań religijnych lub światopoglądów podopiecznych.
 10. Pracownik Fundacji nie może utrzymywać wizerunków osób podopiecznych w celach prywatnych, również zawodowych, jeżeli opiekun osoby podopiecznej nie wyraził na to zgody.

§ 5

1. Pracownik zobowiązany jest do zapewnienia podopiecznym, że w sytuacji, kiedy poczuć się niekomfortowo otrzymają stosowną pomoc, zgodną z instrukcją jej udzielania.
2. Pracownicy zobowiązani są do przedstawienia podopiecznym Standardów Ochrony Małoletnich, które obowiązują w Fundacji i zapewnienia im, iż otrzymają odpowiednią pomoc.
3. W przypadku, kiedy pracownik zauważy niepokojące zachowanie lub sytuację, zobowiązany jest postępować zgodnie z instrukcją postępowania, obowiązkowo w przypadku delikatnych spraw, gdzie zachodzi podejrzenie o nieprzestrzeganie Standardów do poinformowania Prezesa.

§ 6

1. Kontakt poza godzinami pracy z podopiecznymi jest co do zasady zabroniony.
2. Nie wolno zapraszać podopiecznych do swojego miejsca zamieszkania, spotkania z podopiecznym lub też jego opiekunem powinny odbywać się na terenie biura Fundacji lub miejsca realizacji projektu.
3. Jeśli zachodzi konieczność kontaktu z podopiecznym, opiekunem lub też pracownikiem poza godzinami pracy Fundacji lub godzinami realizacji projektu, dozwolone są środki: 1) telefon; 2) e-mail.
4. Jeśli zachodzi konieczność spotkania z podopiecznym (lub jego opiekunem) poza godzinami pracy Fundacji lub godzinami realizacji projektu, wymagane jest poinformowanie o tym fakcie Prezesa, a opiekun musi wyrazić na taki kontakt zgodę.
5. W przypadku, gdy pracownika łączą z podopiecznym lub jego opiekunem relacje rodzinne lub towarzyskie, zobowiązany on jest do zachowania pełnej poufności, w szczególności do utrzymania w tajemnicy spraw dotyczących innych podopiecznych, opiekunów i pracowników.

§ 7 Zasady bezpiecznych relacji rówieśniczych

1. Podopieczni Fundacji są zapoznawani z zasadami i normami udziału w realizowanych przez Fundację projektach.
2. Podopieczni Fundacji powinni odzywać się do siebie kulturalnie z poszanowaniem godności i granic drugiej osoby.
3. Podopieczni przyjmują postawę akceptacji i tolerancji wobec innych, bez względu na ich wygląd, rasę, płeć, orientację seksualną, pochodzenie, religię, poglądy, chorobę czy rodzaj niepełnosprawności.
4. Podopieczni nie stosują wobec siebie przemocy fizycznej, psychicznej, relacyjnej oraz cyberprzemocy.

5. W przypadku, gdy któryś z podopiecznych będzie świadkiem lub dowie się o krzywdzeniu innego dziecka/ucznia, powinien zgłosić to osobie dorosłej.
6. Podopieczni nie korzystają z materiałów, które wiążą się z przemocą.
7. Podopieczni nie eksponują jakichkolwiek treści nawiązujących do przemocy.
8. Podopieczni nie przynoszą do Fundacji przedmiotów nawiązujących do przemocy.

ROZDZIAŁ 3

ROZPOZNAWANIE I REAGOWANIE NA CZYNNIKI RYZYKA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIICH

§ 8

1. Pracownicy Fundacji posiadają wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dziecka oraz zwracają na nie uwagę w ramach wykonywanych obowiązków (załącznik nr 3).
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy podejmują rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.
3. Pracownicy monitorują sytuację i dobrostan podopiecznego.
4. Pracownicy znają i stosują zasady bezpiecznych relacji dorosły – podopieczny i podopieczny – podopieczny ustalone w Fundacji.
5. Jeżeli zagrożone jest życie i zdrowie podopiecznego, pracownicy powiadamiają rodziców, wzywają pogotowie ratunkowe i policję oraz postępują zgodnie z zaleceniami służb.

ROZDZIAŁ 4

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO

§ 9

W przypadku krzywdzenia małoletniego przez osobę dorosłą

1. W przypadku powzięcia przez pracownika Fundacji podejrzenia, że podopieczny jest krzywdzony, pracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji Zespołowi Implementującemu.
2. Po uzyskaniu informacji Prezeska lub osoba z Zespołu Implementującego wzywa opiekunów podopiecznego, którego krzywdzenie podejrzewa, i informuje ich o podejrzeniu.
3. W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) Prezeska informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia przez Fundację podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji.
4. Po poinformowaniu opiekunów, Zespół Implementujący składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej lub przesyła formularz „Niebieska Karta – A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.

§ 10

1. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia małoletniego należy uzupełnić Kartę Interwencji.
2. Karta Interwencji przekazywana jest do Prezesa.

§ 11

W przypadku gdy dziecko jest krzywdzone przez pracownika

1. Każdy pracownik Fundacji, który zauważy negatywne zachowania innego pracownika w stosunku do podopiecznego, ma obowiązek interwencji. Informuje o zajściu Prezeskę, lub osobę z Zespołu Implementującego, która przeprowadza z pracownikiem rozmowę. Ustala z nim zasady eliminujące nieodpowiednie zachowania i sporządza notatkę służbową ze spotkania.
2. Każdy podopieczny, który doświadczy krzywdzenia przez pracownika Fundacji ma prawo do poinformowania Prezeski lub innego pracownika Fundacji, który sporządza opis sytuacji dziecka w oparciu o rozmowę przeprowadzoną z nim oraz z innymi osobami, które mają znaczące informacje w tej sprawie. Dalszy tok postępowania wskazany w punkcie poprzedzającym.
3. Każdy rodzic, który podejrzewa, że jego dziecko jest krzywdzone przez pracownika Fundacji ma prawo do poinformowania Prezeski lub innego pracownika Fundacji, który sporządza opis sytuacji dziecka w oparciu o rozmowę przeprowadzoną z dzieckiem, jego rodzicami oraz z innymi osobami, które mają znaczące informacje w tej sprawie. Dalszy tok postępowania wskazany w punkcie 1.
4. W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie.
5. Zespół implementujący powołuje zespół interwencyjny opracowujący plan pomocy podopiecznemu. Zespół zapoznaje z nim pracowników Fundacji pracujących z pokrzywdzonym podopiecznym.
6. Pracownicy Fundacji wdrażają działania pomocowe i profilaktyczne oraz monitorują je.
7. Gdy zaplanowane działania nie przynoszą rezultatu, Prezeska podejmuje działania wynikające z Kodeksu Pracy.
8. Zespół Implementujący, jeśli podejrzewa popełnienie przestępstwa, oprócz w/w, wszczyna procedury zewnętrzne: zawiadamia policję lub prokuraturę.
9. Plan pomocy dziecku musi pozostawać w zgodzie z aktualnie obowiązującymi przepisami i musi zapewniać podopiecznemu poczucie bezpieczeństwa oraz poszanowanie jego godności.

§ 12

W przypadku gdy podopieczny jest krzywdzony przez innego podopiecznego/podopiecznych– przemoc rówieśnicza

1. Pracownicy Fundacji szczególną uwagę zwracają na właściwe i bezpieczne relacje podopiecznych między sobą.
2. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko biorące udział w prowadzonych przez Fundację zajęciach (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzewanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu.
3. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego.
4. Ustalenia są spisywane w Karcie Interwencji.
5. Plan pomocy opracowywany jest zarówno wobec dziecka krzywdzącego, jak krzywdzonego.
6. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.
7. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 18 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję

poprzez pisemne zawiadomienie. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 16, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie. Zawiadomienia dokonuje osoba która powzięła podejrzenie o krzywdzeniu przy wsparciu i wiedzy Prezeski lub osoby wyznaczonej.

8. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie jest uczestnikiem prowadzonych przez Fundację zajęć należy porozmawiać z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. W sytuacjach tego wymagających Prezeska lub osoba wyznaczona do ww. działania przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia do odpowiednich służb.

§ 13

1. Z przebiegu interwencji sporządza się Kartę Interwencji.
2. Wszyscy pracownicy Fundacji i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informacje o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania ich w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
3. Wykaz spraw związanych z ochroną podopiecznych przechowuje powołana przez Prezeskę osoba.

ROZDZIAŁ 5

ZASADY OCHRONY WIZERUNKU MAŁOLETNIEGO

§ 14

1. Pracownicy Fundacji uznając prawo podopiecznego do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewniają ochronę wizerunku podopiecznego.

§ 15

1. Pracownikowi Fundacji nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku podopiecznego (tj. filmowanie, fotografowanie) na terenie realizacji projektu bez pisemnej zgody opiekuna małoletniego.
2. W celu uzyskania zgody opiekuna małoletniego na utrwalanie wizerunku podopiecznego, pracownik Fundacji może skontaktować się z opiekunem małoletniego i ustalić procedurę uzyskania zgody.
3. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych opiekuna małoletniego bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
4. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekunów na utrwalanie wizerunku małoletniego nie jest wymagana.

§ 16

1. Upublicznienie przez pracownika Fundacji wizerunku podopiecznego utrwalonego w jakiegokolwiek formie (tj. fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna podopiecznego.
2. Przed utrwaleniem wizerunku małoletniego należy podopiecznego oraz opiekuna poinformować o tym, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.youtube.pl) w celach promocyjnych.

ROZDZIAŁ 6

ZASADY KORZYSTANIA Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH Z DOSTĘPEM DO SIECI INTERNET.

PROCEDURY OCHRONY PODOPIECZNYCH PRZED TREŚCIAMI SZKODLIWYMI I ZAGROŻENIAMI W SIECI ORAZ UTRWALONYMI W INNEJ FORMIE

§ 17

1. Fundacja umożliwia podopiecznym dostęp do Internetu oraz podejmuje działania zabezpieczające podopiecznych przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych w Fundacji oraz prowadzonych placówkach:
 - 1) Fundacja zapewnia podopiecznym możliwość korzystania z Internetu w czasie trwania zajęć pod nadzorem osób prowadzących zajęcia lub pracownika;
 - 2) W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika fundacji, ma on/a obowiązek informowania małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu. Pracownik Fundacji czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez podopiecznych podczas zajęć.

ROZDZIAŁ 7

ZASADY AKTUALIZACJI STANDARDU OCHRONY MAŁOLETNICH ORAZ ZAKRES KOMPETENCJI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA PRZYGOTOWANIE PERSONELU FUNDACJI DO STOSOWANIA STANDARDÓW OCHRONY MAŁOLETNICH

§ 18

1. Procedura aktualizowania Standardu odbywa się nie rzadziej niż raz na 2 lata.
2. Prezeska wyznacza osobę odpowiedzialną za Standardy Ochrony Małoletnich.
3. Osoba wyznaczona przez Prezeskę monitoruje realizację Standardów, reaguje na ich naruszenie oraz koordynuje zmiany w Standardach prowadząc równocześnie rejestr zgłoszeń i proponowanych zmian.
4. Osoba wyznaczona przez Prezeskę przyjmuje zgłoszenia o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udziela mu wsparcia.
5. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardu zobowiązana jest do przeprowadzania wśród pracowników Fundacji (przynajmniej raz w roku) ankiety, której wzór stanowi załącznik nr 5 do niniejszego Standardu.
6. Po przeprowadzonej ankiecie, osoba odpowiedzialna opracowuje wypełnione ankiety oraz sporządza z nich raport, który przedstawia Prezesce.
7. W ankiecie pracownicy Fundacji mogą proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w placówce.
8. Osoba odpowiedzialna za realizację Standardu wraz z Zespołem Implementującym może powołać zespół koordynujący, jeśli uzna, że taki zespół przyczyni się do lepszej realizacji Standardów bądź pozwoli na szybsze reagowanie w sytuacji, gdy Standardy Ochrony Małoletnich będą wymagały aktualizacji.
9. W razie konieczności opracowuje zmiany w obowiązującym Standardzie i daje je do zatwierdzenia Prezesce.
10. Prezeska wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom Fundacji nowe brzmienie dokumentu: *Standardy Ochrony Małoletnich*.

ROZDZIAŁ 8
ZASADY UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I MAŁOLETNIM STANDARDÓW DO ZAPOZNANIA SIĘ Z
NIMI I ICH STOSOWANIA

§ 19

1. Dokument „Standardy Ochrony Małoletnich” jest dokumentem Fundacji ogólnodostępnym dla pracowników, podopiecznych oraz ich opiekunów.
2. Dokument opublikowany jest na stronie internetowej Fundacji, a także dostępny jest w biurze Fundacji.
3. Dokument omawiany jest na pierwszym zebraniu pracowników Fundacji w danym roku kalendarzowych (chyba, że ulegnie zmianie, wówczas omawiany jest również na pierwszym zebrań odbywającym się po wprowadzeniu zmian).
4. Pracownik Fundacji daje opiekunowi do podpisania oświadczenie, że zapoznał się ze Standardami. Opiekun może zaproponować swoje sugestie. Jeśli takie się pojawiają, opiekun przekazuje je pracownikowi Fundacji, a ten osobie odpowiedzialnej za realizację Standardu. Oświadczenie stanowi załącznik nr 6 do niniejszych Standardów.
5. Pracownicy Fundacji mają obowiązek zapoznania podopiecznych ze Standardami oraz omówienia ich w taki sposób, aby podopieczni mogli go zrozumieć niezależnie od wieku i sprawności intelektualnej.

ROZDZIAŁ 9
ZAPISY KOŃCOWE

§ 20

1. Zespół Safeguardingowy prowadzi Rejestr zdarzeń podejrzenia lub krzywdzenia małoletniego, wzór stanowi załącznik nr 7.
2. Standardy Ochrony Osób Małoletnich wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
3. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Fundacji i ich opiekunów, w szczególności poprzez przesłanie tekstu drogą elektroniczną, zamieszczenie na stronie internetowej, dostępność w biurze Fundacji, a dla podopiecznych – w uproszczonej i wizualnej formie na tablicy ogłoszeń.

*Załącznik nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Fundacji ISKRA*

Białystok, dn.....

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH W STANDARDACH
OCHRONY MAŁOLETNICH W FUNDACJI ISKRA**

Ja,
oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w Fundacji
ISKRA oraz deklaruję, że będę ich przestrzegać.

.....
podpis

*Załącznik nr 2 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Fundacji ISKRA*

Białystok, dn.....

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja,
oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności,
i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne
postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.
Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to
zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
podpis

Czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

1. Czynniki związane z rodziną:

- złe warunki materialne; rodzina wielodzietna; wysoki poziom stresu w rodzinie; osoba wymagająca stałej opieki w domu; brak wsparcia ze strony rodziny/przyjaciół; przemoc w rodzinie; problemy w relacjach w rodzinie; rodzina adopcyjna/zastępcza; złe warunki mieszkaniowe; brak dbałości o higienę (osobistą, otoczenia); bezrobocie; kurator w rodzinie w przeszłości/obecnie; karalność rodziców; interwencje policji; pobyty w placówkach interwencyjnych, w tym pobyty dzieci; rodzina zrekonstruowana; korzystanie z pomocy społecznej/korzystanie ze świadczeń socjalnych.

2. Czynniki ryzyka związane z rodzicami/opiekunami:

- matka lub ojciec poniżej 18 roku życia; przewlekła choroba somatyczna; samotny rodzic; niepełnosprawność intelektualna; choroba psychiczna; uzależnienie (od alkoholu, narkotyków, leków); doznawanie przemocy w dzieciństwie; przeżywanie kryzysu, żałoby; brak zainteresowania dzieckiem; nie stosowanie się do zaleceń lekarzy, specjalistów; depresja poporodowa; partner nie będący ojcem dziecka.

3. Czynniki ryzyka związane z dzieckiem:

- brak opieki lekarskiej podczas ciąży; poród bez pomocy medycznej; zaburzony rozwój psychomotoryczny dziecka; brak regularnych szczepień; brak opieki lekarskiej nad dzieckiem; choroba przewlekła, niepełnosprawność; dziecko często hospitalizowane; zaniedbana higiena dziecka; dziecko jest głodne/ wychudzone; dziecko ubrane nieadekwatnie do warunków atmosferycznych; dzieci z różnych związków; urazy fizyczne na ciele dziecka; tzw. trudne dziecko - często płacze, mało śpi, niejadek, jest niespokojne dziecko odrzucone.

Na co zwrócić szczególną uwagę:

1. U małoletniego:

- jest często brudny, nieprzyjemnie pachnie;
- kradnie jedzenie, pieniądze itp.;
- małoletni żebra, jest głodny;
- nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, szczepień, okularów itp.;
- małoletni nie ma przyborów szkolnych, odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
- ma widoczne obrażenia ciała (siniaki, ugryzienia, rany), których pochodzenie trudno jest wyjaśnić, obrażenia są w różnej fazie gojenia;
- podawane przez małoletniego wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., małoletni często je zmienia;
- pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego - podopieczny nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- boi się rodzica lub opiekuna, boi się przed powrotem do domu;
- podopieczny wzdyga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- podopieczny cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości

itp.;

- jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny itp. lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza się itp.;
- osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
- podopieczny ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, Internet);
- używa środków psychoaktywnych;
- nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość” małoletniego);
- w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu podopiecznego zaczynają dominować elementy, motywy seksualne;
- podopieczny jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
- ucieka z domu;
- nastąpiła nagła i wyraźna zmiana zachowania podopiecznego;
- podopieczny mówi o przemoc.

2. U rodziców/opiekunów:

- rodzic (opiekun) podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje lub odmawia wyjaśnień przyczyn obrażeń dziecka;
- rodzic (opiekun) odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka;
- rodzic (opiekun) mówi o małoletnim w negatywny sposób, ciągle obwinia, poniża, strofuje dziecko (np.: używając określeń takich jak: „idiota”, „gnojek”, „gówniarz”);
- rodzic (opiekun) poddaje małoletniego surowej dyscyplinie lub jest nadopiekuńczy lub zbyt pobłażliwy albo odrzuca małoletniego;
- rodzic (opiekun) nie interesuje się losem i problemami małoletniego;
- rodzic (opiekun) często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa małoletni;
- rodzic (opiekun) jest apatyczny, depresyjny;
- rodzic (opiekun) zachowuje się agresywnie;
- rodzic (opiekun) ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
- wypowiada się niespójnie;
- rodzic (opiekun) nie ma świadomości lub neguje potrzeby małoletniego;
- rodzic (opiekun) faworyzuje jedno z rodzeństwa;
- rodzic (opiekun) przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
- rodzic (opiekun) nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających.

Załącznik nr 4

KARTA INTERWENCJI OBOWIĄZUJĄCY W Fundacji ISKRA

Imię i nazwisko podopiecznego, wobec którego zachodzi podejrzenie krzywdzenia lub krzywdzenie	
Osoba zgłaszająca wystąpienie podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenie małoletniego	
Data podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego, miejsce	
Osoba/osoby podejrzane o krzywdzenie lub krzywdzące małoletniego	
Opis rodzaju krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletniego	
Osoby i instytucje, które zostały powiadomione, w tym formy interwencji m.in.: powiadomienie pomocy społecznej, policji, sądu rodzinnego	
Data i opis udzielonej pomocy, formy otoczenia opieką małoletniego bezpośrednio po stwierdzeniu lub podejrzeniu incydentu, w tym we współpracy z koordynatorem, wychowawcą i nauczycielami specjalistami (psychologiem, pedagogiem, pedagogiem specjalnym wg potrzeb małoletniego), informacje o ewentualnym powiadomieniu pogotowia, policji, stwierdzeniu konieczności badania lekarskiego	
Informacja ze spotkania z rodzicami, data	
Zaplanowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna (małoletniemu, jego rodzicom, innym uczniom – jeżeli byli np. świadkami incydentu) zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi, informacja o zgodzie rodziców na udzielanie ww. formy pomocy małoletniemu. Działania w przypadku braku współpracy ze strony rodziców	
Informacje na temat efektów podjętych interwencji, w tym we współpracy z instytucjami zewnętrznymi oraz pomocy udzielonej uczniowi przez jednostkę (dokumentację pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym efektywność jej udzielania należy przechowywać w indywidualnej teczce ucznia)	

Podpis osoby wypełniającej kartę:

MONITORING STANDARDÓW – ANKIETA DLA PRACOWNIKÓW FUNDACJI ISKRA

Lp.	Odpowiedz na poniższe pytania	Tak	Nie
1.	Czy znasz standardy ochrony małoletnich obowiązujące w naszej Fundacji?		
2.	Czy znasz treść dokumentu STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI W FUNDACJI ISKRA?		
3.	Czy uważasz, że potrafisz rozpoznać syndromy dziecka krzywdzonego?		
4.	Czy wiesz w jaki sposób zareagować na symptomy krzywdzenia dziecka?		
5.	Czy zaobserwowałeś naruszenie zasad określonych w Standardach oraz w pozostałych regulaminach i procedurach przez innego pracownika?		
6.	Czy masz uwagi/sugestie/przemyślenia związane z funkcjonującymi w placówce „Standardami Ochrony Małoletnich”? (Jeżeli tak, opisz je w tabeli poniżej)		
7.	Czy jakieś działanie związane z przyjęciem Standardów jest odbierane jako trudne lub niechętnie podchodzisz do jego realizacji z innych powodów?		
JEŚLI NA KTÓREŚ Z PYTAŃ W ANKIECIE MONITORING STANDARDÓW ODPOWIEDZIAŁEŚ TAK			
NAPISZ: Jakie zasady zostały naruszone?			
NAPISZ: Jakie działania podjąłeś?			
NAPISZ: Czy masz jakieś sugestie lub propozycję poprawy obowiązujących standardów			

Białystok, dn.....

**OŚWIADCZENIE OPIEKUNA MAŁOLETNIEGO O ZAPOZNANIU SIĘ Z OBOWIĄZUJĄCYMI
STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH W FUNDACJI ISKRA**

Oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Małoletnich stosowanymi w Fundacji ISKRA

Lp.	Imię i nazwisko podopiecznego	Podpis rodzica/opiekuna prawego

Załącznik nr 7

Lp.	Imię i nazwisko małoletniego	Data i miejsce interwencji, osoba interweniująca	Rodzaj krzywdzenia, osoba krzywdząca lub podejrzana o krzywdzenie małoletniego	Zastosowane procedury i formy pomocy małoletniemu	Powiadomione osoby, instytucje, organy zewnętrzne	Uwagi	Podpis Osoby z Zespołu Safeguardingowego
1.							
2.							
3.							
4.							